

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/18/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7811208131
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Husivarga
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7811208131.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Husivargu a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Dany Ferkovej v právnej veci žalobcu Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom v Piešťanoch, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, proti žalovanému Y. K., N. X.X.XXXX, A.E. M. F. M., N. XXX, o zaplatenie 204,02 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 21. novembra 2011, č.k. 10C 154/2011-24, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutej časti, t.j. vo výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, ako aj vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania.

N e p r i z n á v a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Rožňava (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom zo dňa 21. novembra 2011, č.k. 10C 154/2011-24 zaviazal žalovaného uhradiť žalobcovi 20,91 € s 8,76 % ročným úrokom z omeškania od 23.9.2009 do zaplatenia a zmluvnú pokutu 6,90 €, všetko do 31. marca 2012. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Nepriznal žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania.

Po citácii §§ 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 53 ods. 1, 2, 3, 4, 5 OZ, § 54 ods. 1, 2 OZ, Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 a § 2 písm. a/, písm. b/, písm. c/, písm. d/, písm. e/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len zákon č. 258/01 Z.z.), § 3 ods. 1, 2 zákona č. 258/01 Z.z., § 4 ods. 2, 3 zákona č. 258/01 Z.z. a §§ 269 ods. 1 Obchodného zákonníka a § 497 ods. 1 Obchodného zákonníka konštatoval, že zmluva o úvere zo dňa 14. decembra 2006 (č. 3612216674 - poznámka odvolacieho súdu) na základe vyššie uvedených zákonných ustanovení sa neriadi režimom Obchodného zákonníka. V zmluve bola výška úveru stanovená sumou 7.650,-Sk. Mesačné splátky boli určené po 270,-Sk v počte 48 splátok. Konečná výška úveru bola stanovená sumou 12.960,-Sk. V zmluve je RPMN vo výške 32,50%. V zmluve ale nie je stanovená ročná úroková sadzba.

Aplikujúc ustanovenie § 4 ods. 3 zák. č. 258/01 Z.z. o spotrebiteľských úveroch súd uzavrel, že žalovanému bol poskytnutý úver, z ktorého žalovaný zaplatil 26 splátok po 8,96 €. Celkovo mal vrátiť 12.960,-Sk. Rozdiel medzi „požičanou“ sumou a sumou, ktorou mal žalovaný „vrátiť“ bola suma 5.310,-Sk, čo predstavuje navýšenie o cca 59%. V úverovej zmluve chýba údaj o ročnom úroku, a ani určená RPMN nie je v súlade s navýšením úroku. Zmluvu o spotrebiteľskom úvere považoval súd za platnú, ale neobsahovala všetky náležitosti podľa § 4 ods. 2, a to ročnú úrokovú sadzbu, a preto poskytnutý úver súd považoval za bezúročný a bez poplatkov. Z tohto dôvodu súd nepriznal žalobcovi úrok z úveru z dlžnej sumy. Súd priznal žalobcovi sumu 20,91 €, ktorá predstavuje rozdiel medzi poskytnutou sumou

253,93 € a zaplatenou sumou 233,02 €. Zároveň súd priznal žalobcovi aj zmluvnú pokutu vo výške 6,90 €, lebo žalovaný sa dostal do omeškania so splatením úveru. Úroky z omeškania priznal podľa § 517 ods. 2 OZ od 23.9.2009 do zaplattenia. Výrok o splatnosti priznaných súm oprel súd o ustanovenie § 160 ods. 1 O.s.p., lebo majetkové pomery žalovaného sú na takej úrovni, že by priznanú sumu nebol schopný zaplatiť jednorázovo v lehote do troch dní, a preto mu súd povolil zaplatiť istinu s príslušenstvom v dlhšej lehote, t.j. do 31. marca 2012. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil súd aplikáciou § 142 ods. 2 O.s.p.

Proti rozsudku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá a nepriznané trovy konania, podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie. Navrhol zmeniť rozsudok v napadnutej časti a žalobe vyhovieť v plnom rozsahu. Ako odvolací dôvod uviedol § 205 ods. 2 písm. f/, t.j., že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poznamenal, že úverová zmluva bola uzavretá dňa 14. decembra 2006. V tom čase podľa platného a účinného zákona č. 258/01 Z.z. o spotrebiteľských úveroch sa nevyžadovalo, aby spotrebiteľská zmluva obsahovala ročnú úrokovú sadzbu. Neuvedenie ročnej úrokovej sadzby v spotrebiteľskej zmluve nemalo za následok, že poskytovaný úver sa považoval za bezúročný a bez poplatkov. Ustanovenie o tom, že spotrebiteľská zmluva neobsahuje ročnú úrokovú sadzbu a úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, zaviedla do zákona č. 258/2001 Z.z. až novela zákona č. 568/2007 Z.z., ktorá nadobudla účinnosť dňom 1. januára 2008. Vyslovil názor, že úverová zmluva zo 14. decembra 2006 bola uzavretá so žalovaným v súlade s platnou a účinnou legislatívou Slovenskej republiky. Do pozornosti súdu dal požiadavku právnej istoty, že právny predpis alebo jeho ustanovenia pôsobia len do budúcnosti a nie do minulosti.

Z písomného vyjadrenia žalovaného vysvitá, že navrhol potvrdiť rozsudok v napadnutej časti.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas a oprávnenou osobou (§ 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, voči ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p., t.j. len vo výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá a vo výroku o trovách prvostupňového konania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Krajský súd v Košiciach verejne vyhlásil rozsudok dňa 26. februára 2013 o 10.30 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 202, II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach podľa § 156 ods. 1, 3 O.s.p.

Odvolaním žalobcu nebol napadnutý výrok rozsudku, ktorým bolo žalobe vyhovené, a tak tento výrok nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods. 2 O.s.p.).

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá a nepriznané trovy konania je vecne správny, a preto ho odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Odvolateľ namietal v odvolaní odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. Nesprávne právne posúdenie ako dôvod odvolania spočíva v tom, že okresný súd aplikoval na zistený skutkový stav nesprávny právny predpis alebo, že správne použitý právny predpis nesprávne vyložil.

V čase rozhodovania okresného súdu platil už zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý nadobudol účinnosť od 11. júna 2010.

Prechodné ustanovenie § 25 ods. 1-4 zákona č. 129/2010 Z.z. riešia použitie doterajšieho zákona č. 258/2001 Z.z. Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak.

Z tohto pohľadu správne súd prvého stupňa pri rozhodovaní postupoval, keď aplikoval na zistený skutkový stav ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona SNR č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 258/2001 Z.z.).

V čase uzavretia zmluvy zo dňa 14. decembra 2006 na účely tohto zákona sa rozumie

a/ spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme,

b/ zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom,

c/ celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru s výnimkami uvedenými pod 1-5,

d/ ročnou percentuálnou mierou nákladov sadzba, ktorá sa aplikuje na výpočet podľa prílohy č. 1 z hodnoty celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru,

e/ poplatkami akákoľvek platba, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť veriteľovi pri poskytnutí úveru, okrem úrokov, (§ 2 písm. a/ - e/ zák. č. 258/2001 Z.z. platný ku dňu 14. decembra 2006).

Veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci (§ 3 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z.) platný ku dňu 14. decembra 2006).

Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel, ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania (§ 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. platný ku dňu 14. decembra 2006).

V § 4 zákona č.258/2001 Z.z. platného k 14. decembru 2006 (ďalej len citovaného zák. č. 258/2001 Z.z.) bola upravená zmluva o spotrebiteľskom úvere.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná (§ 4 ods. 1 citovaného zákona č. 258/2001 Z.z.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä

a/ sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,

b/ opisu tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,

c/ cenu tovaru alebo poskytnuté služby,

d/ identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,

e/ adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

f/ meno a adresu spotrebiteľa,

g/ ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,

h/ podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,

i/ výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c/, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad (§ 4 ods. 2 cit. zákona 258/2001 Z.z.).

Zmluva ďalej obsahuje

a/oprávnenie spotrebiteľa na zníženie nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6,

b/ sankcie za porušenie zmluvy,

c/ podmienky, za ktorých možno použiť zmenku alebo šek,

d/ spôsob zániku záväzku zo zmluvy,

e/ práva spotrebiteľa podľa § 7 (§ 4 ods. 3 cit. zákona 258/2001 Z.z.).

Pri nesplnení podmienok podľa odsekov 2 a 3 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

a/ poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo

b/ dodaný tovar alebo poskytnutá služba (§ 4 ods. 4 citovaného zákona č. 258/2001 Z.z.).

Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere (§ 4 ods. 5 citovaného zákona č. 258/2001 Z.z.).

Z formy a obsahu zmluvy uzatvorenej medzi účastníkmi je zrejmé, že sa jedná o tzv. „formulárovú“ zmluvu, ktorej predtlač formulára mal žalobca už vopred pripravený a dopisoval do nej iba konkrétne údaje týkajúce sa žalovaného, pričom žalovaný obsah tejto zmluvy žiadnym podstatným spôsobom nemohol ovplyvniť, ani neovplyvnil. Právny vzťah medzi účastníkmi založený predmetnou zmluvou o úvere je nevyhnutné posudzovať podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, bez ohľadu na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka).

S poukazom na vyššie uvedené, vychádzajúc zo zásady *lex specialis derogat lex generalis*, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade je zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako i ustanovenie § 52 a nasl. OZ, má prednosť pred všeobecnou, ktorou je Obchodný zákonník, je (bolo) nevyhnuté predmetný právny vzťah medzi účastníkmi konania posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

Vecne správne okresný súd rozhodol, keď konštatoval, že spotrebiteľská zmluva je platná, ale pretože neobsahovala všetky náležitosti podľa § 4 citovaného zákona č. 258/2001 Z.z. (ku dňu uzavretia zmluvy), pretože v zmluve o spotrebiteľskom úvere nebol uvedený úrok a taktiež ani riadne určená RPMN (v súlade s navýšením úroku), je treba považovať úver za bezúročný a bez poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. g/ citovaného zákona č. 258/2001 Z.z.

Odvolačný súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa vecne správne rozhodol, ak žalobu nad priznanú istinu s úrokom z omeškania (ako aj nad priznanú zmluvnú pokutu) v prevyšujúcej časti zamietol.

Vecne správne súd rozhodol aj pokiaľ ide o náhradu trov prvostupňového konania.

K dôvodom, ktoré uviedol súd prvého stupňa a s ktorými sa odvolací súd v podstate stotožňuje, ako aj k dôvodom vyššie uvedeným odvolacím súdom, žiada sa odvolaciu súdu nad rámec odvolacieho prieskumu uviesť toto :

Podľa ustálenej judikatúry (i v prípadoch skutkových okolností, ktoré nastali pred prístupím Slovenskej republiky do Európskej únie) je treba pri aplikácii domáceho práva implementujúceho komunitárne právo prihliadať k normám komunitárneho práva.

V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že judikatúra Európskeho súdneho dvora, v tejto oblasti rozvinula povinnosť eurokonformného výkladu domáceho práva dokonca mimo rámec časovej pôsobnosti noriem komunitárneho práva. Napríklad v rozsudku zo dňa 13. novembra 1990 C-106/89 „*Marleasing SA v. La Comercial Internacional de Alimentacion SA*“, v rozsudku zo dňa 16. decembra 1993 C-334/1992“ *Teodora Wagner Miret v. Fonda de Garantia Salarial*“ alebo v rozsudku zo dňa 14. júla 1994 C-91/92, *Paola Faccini Dori a Recreb SRL*“ Európsky súdny dvor vyvodil povinnosť vykladať „vo svetle“ komunitárnych noriem nielen ustanovenia domáceho práva implementujúce komunitárny predpis (smernicu), ale tiež národné právo ako celok, a to bez ohľadu na to, či sa jedná o domácu legislatívu prijatú po príslušnom komunitárnom predpise alebo či domáca právna norma predchádzala prijatie komunitárneho predpisu (...pri použití vnútroštátneho práva, hoc sa jedná o ustanovenie prijaté pred prijatím alebo po prijatí smernice je vnútroštátny súd povolaný k ich výkladu a povinný to urobiť tak, aby v čo najväčšom možnom rozsahu sa to vysvetľovalo vo svetle textu a účelu smernice...).

Všeobecné súdy v takýchto prípadoch majú „nachádzať“ taký výklad ustanovení Občianskeho zákonníka a zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v dobe uzavretia zmluvy medzi účastníkmi konania, ktorý bude reflektovať i na obsah a účel Európskej ochrany spotrebiteľa obsiahnutej v príslušných smerniciach, hoci by v čase vzniku právneho vzťahu neexistovala v právnom poriadku výslovná právna úprava implementujúca túto smernicu (a Slovenská republika nebola členom Európskej únie).

Z týchto dôvodov, ako aj z dôvodov vyššie uvedených odvolací súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Výrok o náhrade trov odvolacieho konania sa zakladá na ustanovení § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobca nebol úspešný v odvolacom konaní a tak mu náhrada trov nepatrí. Žalovanému trov odvolacieho konania nevznikli, a preto odvolací súd rozhodol, že nepriznáva účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.